

VINNÝ KMEN

číslo 36 | prosinec 2021

Brněnská diecéze Církve československé husitské

Pán je blízko

meditace nad Písmem

Mnohdy jen papouškujeme

rozhovor

Eutanázie? Nedělejte stejnou chybu

společenský labyrint

Advent. Čas ztišení a zvnitřnění. Skutečně? Není už léta právě advent časem shonu a překotného běsnění za dárky? Nejsme jen dobrovolné oběti vlastní naivity a skutečný dar adventu jsme si nechali uloupit? Vždyť všichni víme, že ne to, co máme na sobě, ale to, co máme v srdci, je důležité. Ne to, co jíme, ale co vychází z našich úst a naší duše, má skutečnou cenu. Ne, zda stihneme obejít všechny obchody, ale zda si najdeme čas na své blízké, je nejpodstatnější. A také není potřeba vědět o všech slevách, postačí, když máme v srdci mír a lásku.

Milí přátelé, v tomto čísle najdete mnoho podnětných textů, které vám poslouží ke ztišení a meditaci. A nemusíme spěchat se čtením, každý den má svůj prostor na zastavení se. Tak tichý a požehnaný advent všem lidem a celému stvoření.

Juraj, biskup

Obsah

Pán je blízko	3
Mnohdy jen papouškujeme	5
Listopad '89 v mých vzpomínkách	8
Eutanázie? Nedělejte stejnou chybu	10
Walk on the wild side	12
Čokoládová okénka	14
Čtyři Boží služebnice	16
Střípky ze života diecéze	20
Zápasící katolíci	24

Pán je blízko

Luboš Pliska

Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se! Vaše mírnost ať je známa všem lidem. Pán je blízko. Netrapte se žádnou starostí, ale v každé modlitbě a prosbě děkujte a předkládejte své žádosti Bohu. A pokoj Boží, převyšující každé pomyšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši.

Drazí přátelé v Kristu. Máme advent, kdy opět slyšíme v našich sborech to známé slovo Jana Křtitele: „Přichází ... někdo silnější než já“ (L 3, 16). Přichází ten, který má moc skutečně proměnit náš život, který má moc dát Ducha svatého. Čas vykoupení je tady. A proto „Zaplesej, sijónská dce-ro, zahlahol, Izraeli! Raduj se a jásej z celého srdce ... vždyť Král Izraele, Hospodin, je uprostřed tebe“ (Sf 3, 14–15). Ano, v Ježíši Kristu přichází Bůh do našeho světa. Přichází, aby nás vyvedl z moci zla, hříchu a smrti do nové svobody. Přichází, aby nás postavil na cestu, která vede k němu – k Bohu Otci, která vede do jeho království, království lásky a pokoje. Ano, v Ježíši Kristu je Bůh uprostřed nás, je s námi, ať si říká, kdo chce, co chce. V Ježíši Kristu je nám Bůh blízko, ba blíž, než si umíme představit a než se opovážujeme doufat. Je s námi ve všem, co nás v našem životě tíží a svírá.

Je s námi v naší bídě, bezmoci i smrti.

A jako je Bůh v Ježíši Kristu s námi, tak byl i tehdy s apoštolem Pavlem, když byl ve vězení a psal dopis Filipským. Bůh v Ježíši Kristu mu byl blízko. A proto píše. „Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se! ... Pán je blízko“ (Fp 4, 4–5). Současníci Pavlovi ve Filipis tomu slovu „Pán je blízko“ rozuměli tak, že nastane druhý příchod Kristův, a že už přijde království Boží, které ovšem bude znamenat konec tohoto světa. Ale my dnes chápeme, že nejde v prvé řadě o blízký konec světa, ale právě o tu blízkost Páně, ze které se máme stále radovat. Máme se radovat z toho, že Pán je nám blízko už teď. Je to radost z toho, že žijeme ve společenství s Ježíšem. Je to radost, která vychází z bytí v Kristu. To znamená, že Ježíš Kristus je už zde. Je mezi námi. Je v nás. A přitom zároveň

VINNÝ KMEN

Vydává Brněnská diecéze Církve československé husitské
Joštova 7, Brno, www.ccsbbrno.cz, dieceze@ccsbbrno.cz

Šéfredaktor: Miroslav Kubiček

Redakce: Petr Šandera, Michaela Kubičková,

Juraj Jordán Dovala, Pavel Pospíšil

Spolupracovníci: Michal Hvězda

Jazyková korektura: Marcel Sladkowski

Grafická úprava: Jerguš Dovala

Foto: Petr Mlýnek: obálka, str. 4

Tisk Tiskárna A. M. G., s.r.o., Mírová 87/2, Adamov

stále nově přichází. Přichází uprostřed našeho obyčejného života a bude přicházet, až do té chvíle, kdy jeho příchod dosáhne celé plnosti.

Ale už teď má v rukou všechny naše životy. Nic z našich starostí mu není cizí. Všechny naše bolesti nese s námi. A proto se můžeme radovat, ať jsme, kde jsme. Můžeme se radovat, ať se s námi děje cokoliv. Můžeme se radovat, ať se s čímkoliv musíme ještě lopotit a pachtit. A proto ta výzva: „Radujte se v Pánu vždycky.“ Pavel to nepíše ve chvíli štěstí, ale v hodině těžké a zlé, v akutním ohrožení života. Sedí ve vězení, neví, co s ním bude, a přece i tam ví, že platí: „Pán je blízko.“ A tak se z toho raduje. Je to ta nejhlubší radost, jejíž kořeny jsou v hlubinách

lásky Boží. Je to radost, která má základ v Bohu. A o tuto radost máme stát i my, máme se jí otevřít, máme o ni prosit. Pak všechno, to ostatní, o čem dále píše apoštol Pavel, vyplývá zcela samo. Vždyť kdo žije v takové radosti, ten se nemůže dát zneklidnit a zstrašit starostmi. Místo toho, aby se poddával starostem, bude každodenní záležitosti a obtíže předkládat v neustálé modlitbě Bohu.

Ano, Bohu, který k nám přichází v Ježíši Kristu. K tomuto Bohu můžeme přijít se vším, co nás trápí. Můžeme k němu volat odkudkoli, ba i jako odsouzení a zavržení, cítíme-li se tak. V ničem z toho nejsme sami, ve všem je s námi Bůh, který přichází v Ježíši Kristu. To znamená, že smím doufat, že budu vysvobozen ze všeho, v čem se možná ještě zmítám a s čím se možná ještě vleču. 4 Zkrátka vše můžeš Bohu předložit v modlitbě a prosbě a děkováním, neboť je blízko

Mnohdy jen papouškujeme

Miroslav Kubíček

Začnu nedávným zajímavým zážitkem: Krátce po letošním brněnském festivalu

„Trutnoff“ jsem náhodou odposlechl v hospůdce rozhovor dvou pánů, tak kolem pětapadesáti let:

„Člověče, tam ti byl farář, kytaru, dlouhý bílý háro, já jsem jen zíral, jak mluvil. To bylo něco docela jiného, než bych od faráře čekal.

Vykládal o zážitku, co měl jako vězeňský kaplan, a to bylo tak silný, že mě to úplně vzalo. Mluvil tak, že jsem mu to všechno věřil, bylo mi jasné, že on to s tím

svým Bohem nějak fakt prožil.“ Přišlo mi to, jako kdyby ten člověk

– v dobrém slova smyslu

– v podtextu měl na mysli slovo, které jste sám použil v titulu jedné své knížky:

„exot“. Máte s něčím takovým hodně zkušeností?

Já jsem slovo exot do titulu nepoužil. Uvnitř knihy je kapitola, kde rozebírám jednu pasáž z prvního listu Petrova. O křesťanech se tam hovoří způsobem, který mi evokuje právě slovo exot. No a pan redaktor pak knihu pojmenoval právě v závislosti na

Ladislav Heryán, SDB
(*24. února 1960)
je katolický kněz,
salesián a spisovatel,
přezdívaný pastor
undergroundu.

tomto textu. Když titul doplnili ještě mou fotografií, byl jsem jako „exot“ hotov. Mně to ale samozřejmě nevadí, spíš je mi to sympatické, i když se osobně žádným exotem být necítím.

Je ovšem pravdou, že podobných reakcí, jako je ten rozhovor dvou pánů, se mi dostává docela hodně, lidé mi píšou v dopisech nebo po internetu, případně mne zastavují na veřejnosti. Mne to samozřejmě dost překvapuje, protože to, co říkám a dělám, mi připadá docela normální a přirozené.

V té souvislosti uvádíte také Halíkův termín „něcisté“. Asi se shodneme, já osobně to nevnímám tak pejorativně jako Tomáš Halík. Co když je za tím prostě jen například hledání, anebo dokonce, jak sám říkáte, určitá pokora před neuchopitelným tajemstvím? Nepotřebovali bychom něco podobného občas i my, „pravověrní křesťané“?

To máte pravdu. Já pracuji jako učitel na VOŠ Jabok. Je to škola, která připravuje do života sociální pracovníky a speciální pedagogy, a i když je zřizována naší salesiánskou provincií, je to tedy škola

církevní, většina studentů křesťany nejsou. Je hodně hezké být účasten toho, jak poselství evangelia přijímají lidé, kteří ho nikdy neslyšeli, byť ho slyší v mém – řekněme trochu specifickém – podání. Někteří křesťané, a to spíše mladí, mi někdy připadají jako ti, kteří kolem křesťanství již snědli všechnu moudrost světa.

V souvislosti s vaší oblíbenou kapelou U2 jste na jednom místě hovořil o dospělém křesťanství. Možná i to může být jedním z důvodů, proč to naše křesťanství nedokáže opravdově oslovit – bývá dětinsky povrchní, nepřiliš věrohodné. Jak to vidíte?

Já myslím, že mnohdy papouškujeme věci, které jsme se naučili jako děti v náboženství, ale které vůbec sami vlastně nechápeme, protože nad nimi nepřemýšlíme, odmítáme si je zpochybnit a neumíme se na ně podívat očima tzv. nevěřícího člověka. Začíná to již naší příliš zpředmětnou představou Boha a končí praktickými postoji k různým tématům jako třeba homosexualita nebo migrace, které bývají velmi nemilosrdné a podle protievangelijní.

V jednom velkém a významném křesťanském společenství jsem narazil na

Listopad '89 v mých vzpomínkách

Světluše Košíčková

Tento nevlídný a pochmurný podzimní čas otevřel nejšťastnější období mého působení v církvi: vyučování náboženství na několika školách, tábory pro děti, víkendová setkání mládeže brněnské diecéze, přednášky a přátelství se studenty HTF UK, otevření křesťanské mateřské školy a doprovázení nových učitelek, přednášky na různých akcích církve, v Akademickém klubu Tábor, na synodách brněnské, pražské a královéhradecké diecéze. Povzbuzením byla i řada ekumenických aktivit.

To všechno bylo 17. listopadu 1989 ještě nejistou budoucností. Svobodu bylo třeba vybojovat krok za krokem. Jednak politickým jednáním na nejvyšší úrovni i v jednotlivých městech, okresech a jejich institucích. Vzniklo Občanské fórum (OF), za něj jsem se nechala na půl roku zvolit do městského zastupitelstva. Cílem bylo, aby se zcela praktické záležitosti rozhodovaly demokraticky, ne podle taktovky Okresního výboru KSČ. Jen tak se daly řešit věci ku prospěchu všech, ne-

chat rozjet občanské, kulturní a sociální aktivity a zabránit manipulacím, které by jistě narušily demokratické volby v červnu 1990.

Dále bylo třeba informovat o tom, co se děje, jak může „obyčejný“ člověk přispět v demokratizačním procesu. Bylo zřízeno Informační centrum OF, tzv. „Íčko“, kde byl stále někdo k dispozici, aby poradil tomu, komu komunistický režim ublížil, kdo nerozuměl něčemu, co se v politice děje, kdo se chtěl zapojit a pomoci. Plánovaly se tu stávky a demonstrace jako podpora pro jednání vlády, na něž byli vysíláni řečníci. Tiskl se tu informační builletin, organizovaly výstavy opomíjených tvůrců a témat, přednášky pro veřejnost, návštěvy politiků, např. Václava Havla a Petra Pitharta. Hned v listopadu byl manžel zvolen okresním volebním manažerem OF. Tím začal půl roku dlouhý řetěz jeho výjezdů nejen na demonstrace, ale též na informační školení, schůze s manažery ostatních okresů, na přednášky pro veřejnost a po novém roce na předvolební mítinky. Nechtěl být politikem z povolání, ale v té době bylo potřeba každého schopného a ochotného člověka, aby se

demokracie prosadila. Když naši rakouští přátelé jásali nad vítězstvím demokracie u nás, říkali: „Ještě nemáme vyhráno. Je třeba vytvořit zákony, personálně obsadit místa demokraty, přeměnit systémy rozhodování a hlavně očistit mysl lidí od otrocky totalitního nezodpovědného jednání.“ Byla to doba krásná, plná nadšení a ochoty udělat pro druhé, co je možné. Na úřadech, ve veřejné dopravě, na ulici se lidé snažili jeden druhému vyjít vstříc. Měla jsem pocit, že království Boží je mezi námi. Občas jsem se doslechla, jak někteří zneužívají možnost podnikání nečestně, ale tomu jsem tenkrát nevěnovala pozornost. Bylo tolik možností účastnit se krásných bohubilých setkání a přispět svými dary k proměně společnosti! Pohnutý rok 1989, který začal Palachovým týdnem a vyvrcholil Dnem studentstva, se pro nás s manželem zavrhl krásným zážitkem. Měli jsme pozvání na třídení v altáři do Vídně, kde se sešli katoličtí duchovní z Rakouska a Bavorska. Při ranní pobožnosti jsem přečetla modlitbu M. Jana Husa a v kázání poděkovala zahraničním přátelům za podporu a sounáležitost. Také při práci ve skupinkách jsme byli často dotazováni na same-

Světluše Košíčková s manželem Milošem Košíčkem, říjen 1995.

Eutanázie? Nedělejte stejnou chybu

Marek Orko Vácha

Návrhy zákona o eutanázii jsou v novodobých dějinách Česka tři. První byl v roce 2008. Píše se v něm: „K této možnosti již přikročilo nemálo států, za všechny jmenujme například Nizozemí, Belgie či Oregon.“ Dodávám, že v té době to byly právě tyto státy a žádný jiný. V Oregonu je navíc povolena pouze asistovaná sebevražda, nikoli eutanázie. Dále: „Návrh zákona o důstojné smrti se snaží vyřešit mnohdy neúnosnou situaci pacienta, který trpí vážnou chorobou...“ Zde se kritici pozastavili nad faktem, zda lze opravdu vyřešit neúnosnou situaci pacienta tím, že pacienta zabijeme? Nakonec těžko pochopitelný citát: „Důstojnou smrtí se pro účely tohoto zákona rozumí ukončení života osoby (pacienta) na její vlastní žádost.“ Zde je třeba se ptát, jak přesně definovat důstojnou smrt, a zda nemohu zemřít důstojně a přirozeně třeba doma, nebo v nemocnici, a zda ta jediná důstojná smrt je to, že mě lékař zabije?

Druhým návrhem byl koncept z roku 2016. Pozoruhodným rysem tohoto návrhu se stal

fakt, že slovo „eutanázie“ se v něm vůbec nevyskytuje, ačkoli se jedná o zaužívané a známé slovo. Jednalo se jednoduše o Návrh zákona o důstojné smrti. Etická komise ministerstva zdravotnictví (jejímž členem mám čest být) se opět pozastavila nad tím, proč se zákon nepochopitelně zabývá důstojnou smrtí, ale myslí tím fakt, že lékař zabije pacienta; těžko vymyslet jiný důvod, než matení čtenáře.

Třetím návrhem je podnět z roku 2019, za kterým stojí Věra Procházková (ANO). V rozhovorech pro média poslankyně ne zcela šťastně navrhla, že by se eutanázie mohly provádět například v hospicových zařízeních, na což hospicová zařízení obratem zareagovala otevřeným dopisem s jednoznačným poselstvím – u nás nikdy. S laskavou poznámkou, že nejsme popravčí četa.

Do toho svět (s výjimkou České republiky) sleduje, co se děje v Nizozemí. Britský The Telegraph připomenul, že v roce 2010 se jednalo o nárůst eutanázií o 13% oproti roku 2009. V roce 2010 se

Marek Orko Vácha, foto: Ludvík Hradilek

jednalo o 3 136 případů, osm případů denně. V roce 2017 to ale bylo najednou 6585, osmáct případů denně.

Britský tisk se již v roce 2014 tázal, jak je možné, že za jediný rok se ztrojnásobil počet mentálně nemocných pacientů zabitých eutanázií pod titulkou „Mimo kontrolu“, či v Guardianu z ledna 2019 „Smrt na přání – nezašla eutanázie příliš daleko?“ Novináři se ptají, co se to vlastně v Nizozemí děje. Americký bioetik Arthur Caplan píše, že tato „data vztahující se k uspíšení smrti pacientů tvoří ze současnosti klíčový okamžik, kdy je třeba revidovat úsilí o legalizaci

asistované sebevraždy v USA a jinde, a revidovat roli lékařské profese jako takové.“

Za této situace by se přijetím zákona Česká republika stala v mezinárodním kontextu pozoruhodnou anomálií. Profesor Theo Boer, který byl po řadu let v Nizozemí sám členem regionální komise, která eutanázie povolovala a který byl obhájcem eutanázií, poté, co byl přímým svědkem toho, co v Nizozemí probíhá, konstatuje v rozhovoru „nedělejte naši chybu!“ a je dnes kritikem celého procesu: „Býval jsem podporovatelem tohoto zákona. Avšak nyní, po dvanácti letech zkušeností, mám odlišný názor. Přinejmenším prosím 11 počkejte na pravdivé a intelektuálně uspokojující analýzy, proč došlo k tak

Walk on the wild side

Hele, zlato, sjed' to z tý drsný strany

(Lou Reed, Walk on the wild side, 1972)

Lukáš Bujna

Jan Křtitel, svatý divous a poslední z proroků, je spolu s Marií, matkou Ježíšovou, jedním z našich průvodců adventním časem. Jan ztělesňuje mužnost, odvahu a rozhodnost. Nebojí se hněvu a tvrdých slov, ale zároveň od sebe nikoho neodhání, dovede vyslechnout i poradit. Má jasno v tom, kým je a kým není. Nevadí mu, že „slušní a zbožní“ občané ho považují za blázna. A nedělá mu problém uskrovnit se, vyžít z mála (v praxi z kobylek a medu divokých včel, jimž se podobá svou divokostí a zároveň schopností vydat ze sebe něco sladkého a výživného). Jan se spřátelil s pustinou. Právě na poušti, kde se otevírá nekonečný obzor a kde je nutné ode všeho se oprostit a vzdát se veškerého pohodlí (včetně pohodlnosti ve víře, myšlení i citech) vyzývá k životnímu obratu posluchače, kteří se odhodlali za ním přijít. Někteří z nich ale neunesli, že nekompromisní buřič oděný velbloudí srstí je opravdu „sjel z tý drsný strany“, jak se opakuje v refrénu slavné písně Lou Reeda. Svým poselstvím

totiž Jan otrásal svědomím a probouzel z iluzí o morální nadřazenosti. Celníci a děvky mu uvěřili a činili pokání, na rozdíl od počestných farizejů a chrámových kněží. Ostatně o prostitutkách (a prostitutech) se vypráví i ve zmíněné Reedově písni.

Bylo by chybou považovat Jana za excentrickou postavu z dávné historie, která kdysi kázala a křtila, ale dnešku nemá co říci. Naopak! Naléhavě promlouvá do současné krize mužství. Zdravě provokuje rozmazené a zhýčkané konzumenty všeobíjající mateřské péče a pěkně od podlahy jim sděluje, že už je na čase, aby dospěli z chlapců v muže, převzali odpovědnost, plnili povinnosti, neuhýbali před riskantními rozhodnutími, zastávali se slabších a usilovali o spravedlnost. Ježíšův předchůdce Jan představuje vzor „netoxické“ mužnosti. Symbolizuje také potlačený a vytěsněný archaicky zemité rozměr mužské i ženské psychiky. V jeskyni naší duše podřimuje pravěký bojovník a lovec, u

ohniště si zpívá jeho družka, stahuje z kůže ulovené zvíře a neomdlévá při pohledu na krev. Avšak ohniště dohasíná, protože se o ně nestaráme.

Nevíme si rady s emocemi, nejsme srovnání se svými touhami a vášněmi, nedbáme na intuici, nevnímáme tělo jako posvátné, špiníme zemi, z jejíhož prachu a hlíny jsme povstali.

Hlas volajícího na poušti nás nabádá, abychom se nechali pokřtít a ponořili se do vířivé hlubiny existence, přestože je temná a nebezpečná. Patří k nám. Jsme to my! Naše kořeny. Tisíciletá minulost, kterou popíráme a odvracíme se od ní s odporem, čímž mrzáčíme vlastní lidství. Pokud s odvahou a důvěrou vědomě nepřijmeme tu svou „drsnou stranu“ a nezačneme s ní pracovat, hledat náležité uplatnění pro její živelnou energii, budme si jisti, že nikdy nevyrosteme v celistvé a zralé osobnosti.

Zůstaneme neuroticky sevření strachem ze svého stínu, ale zároveň přesvědčení, že nepotřebujeme obrát a proměnu. Pak se ovšem nedivme, že Janova obžaloba farizejů dopadne i na nás: „Plemeno zmijí, kdo vám ukázal, že můžete utéci před nadcháze-

Čokoládová okénka

Michal Hvězda

Možná, že vám toto zamyšlení přijde velmi jednoduché a všední. Jsme uprostřed světa, kde má vyniknout nové, výrazné, neotřelé, kde se lidé snaží ukázat jiným lidem něco, co ještě nikdo nikomu neukázal; nebo alespoň ukázat to jinak. Ale třeba právě proto se stane hledání toho obyčejného v předvánoční době tím, co vytvoří něco nového, svátečního. Uvidíme. Vždycky mě zajímaly kalendáře; plynutí času asi přitahuje každého z nás. Přijde mi najednou zvláštní, že na rozdíl od týdenního běhu roku s nedělemi, Velikonocemi a dalšími svátky jsou Vánoce podle kalendáře vždycky ve stejný den. Připadá mi, že to hezky spojuje všední s nevšedním.

Dovedeš spoutat mihotavý třpyt Plejád nebo rozvázat pouta Orióna? Vyvedeš hvězdy zvětrníku v pravý čas a povedeš souhvězdí Lva s jeho mladými? Víš, jaké jsou řády nebes? Ty jsi je ustanovil, aby dozírala na zemi? (Jb 38, 31–33) Myslím, že tu běží o úhel pohledu, o naše vlastní nastavení. Jako je mnoho možných kalendářů, i my můžeme nahlížet čas a vlastně i celý běh života různými očima. Najít ten správný úhel pohledu bude zřejmě důležité. Může to být i vidění srdcem? Každý z nás má před sebou spoustu plánů, úkolů a věcí, které chce nebo musí stihnout. Pozoruji sám na sobě, že někdy to už nejde

jinak, než počítat v minutách a pomoci si autem tam, kde by mi prospěla procházka. A přiznávám, že se v tom občas i ztratím. Snažím se pak vybojovat zpět pár minut, kdy můžu auto bezpečně zastavit na nějakém pěkném místě, vystoupit a (nejen) se nadýchat čerstvého vzduchu, který se dnes stává opět vzácností. V zimě bývá sice často tma, což ale vůbec nevadí. Ba naopak.

A hle, hvězda, kterou viděli na východě, šla před nimi, až se zastavila nad místem, kde bylo to dítě. (Mt 2, 9b)

Někdy jsou to chvíle, ve kterých se ani zastavit nedokážeme. Jindy se ale může stát, že nalezneme ztracený směr, pochopíme smysl něčeho důležitého, nebo si vzpomeneme na někoho, komu jsme dlouho nezavolali. Někdy zase ani

několik takových chviliek nestačí, abychom alespoň chytili dech.

V takových chvílkách se mi letos, víc než kdy jindy, vrací vzpomínka na advent v dětství. Byl to právě ten adventní kalendář s dvaceti čtyřmi okýnky, který tu vzpomínku pomohl uchovat. Musím přiznat, že svoje děti trochu rozmazluju, když mají každý svůj. Když jsem byl malý, čokoládový kalendář s okýnky visel u nás vždycky doma v kuchyni a každý večer od prvního prosince se otevřelo jedno okénko. O tu malinkou čokoládu jsme se s bráchou poctivě rozdělili, pěkně nožem napůl. Ta byla ale sladká! A jak jsme se těšili na každý večer! Prostě děti... Když to Ježíš uviděl, rozhněval se a řekl jim: Nechte děti přicházet ke mně, nebraňte jim, neboť takovým patří království Boží. (Mk 10, 14)

Ano, bylo to velmi symbolické. Zdá se mi, že jako dítě jsem tohle daleko lépe chápal, než jako dospělý.

Čtyři Boží služebnice

Marcel Sladkowski

V letošním roce si hned čtveřice žen duchovních v brněnské diecézi připomněla významná životní jubilea. Shodou okolností se narozeniny Petry Vítkové, Jany Chaloupkové, Bohumily Bednařkové a Světlý Košíčkové vměstnaly do jediného měsíce, mezi konec května a června. A v tomto pořadí si také řečené dámy připomeneme.

Petra Vítková jako jediná z nich nepochází z Moravy, narodila se totiž 28. května 1931 v Táboře, kde byl její otec Jan Svoboda, někdejší legionář, zahradníkem v botanické zahradě. Ve starém husitském městě se malá Petra brzy zapojila do dění v rodící se náboženské obci CČS. Byla členkou dětského pěveckého sboru při táborské farnosti a od svých patnácti let se podílela na činnosti Jednoty mládeže, kde vedla jedno z oddělení. Koncem 40. let už působila jako laická kazatelka tehdy založeného Bratrstva dětí. V roce 1951 dokončila studia na táborském gymnáziu a přihlásila se do kazatelského kurzu církve. Na vysokoškolská studia nebylo

pomyšlení, neboť se po úmrtí matky starala o starého otce. I tak byla hodnocena jako jedna z nejlepších frekventantek kazatelského kurzu, po jehož dokončení byla ustanovena kazatelkou náboženské obce Plzeň-východ (1952–1953), kde měla na starost organizaci církevního života na jižním Plzeňsku. Krátce pak byla kazatelkou v Mladoticích (1953) a Soběslavi (1953–1955), než se do Plzně vrátila. Formálně jako administrativní síla v diecézní kanceláři, ve skutečnosti pověřovaná nárazovou výpomocí na různých místech

chod do důchodu byly v jejím případě vskutku formální, nadále od 90. let vypomáhala v náboženských obcích v Brně a v okolí (mimo jiné Vyškov a Kuřim). Její celoživotní živý zájem o práci na vinici Páně shrnuje letos vydaná knížka Petra Vítková ve službě církvi, jež připomíná i dílo její sestry Čestmíry Vlčkové, dlouholeté farářky ve Slezské Ostravě.

Také **Jana Chaloupková** (narozená 29. května 1941) prošla formací mezi mládeží náboženské obce v rodném městě, a to v Jihlavě, kde se v 50. letech soustředila nevšedně agilní mládežová práce kolem farářů Jaroslava Vyskočila a Františka Nygrýna. Zde se seznámila se svým pozdějším chotěm, pomocným duchovním Milanem Chaloupkou. Jako manželka

V roce 1964 se plně vrátila do služby v diecézi, delší dobu jako pomocná duchovní v Brně na Botanické (1964–1970) s výpomocí v okolí (Blansko, Tuřany v pohnutém roce 1968). Léta pak prožila jako farářka v brněnských náboženských obcích Černovice (1970–1987) a Královo Pole (1987–1989). Následný od-

jej následovala na jeho působištích, kde v civilních zaměstnáních (plánovačka v Tesle Brno a dlouholetá pracovníce pošty v Blansku v 60. až 70. letech) dokázala získávat respekt „světských“ spolupracovníků. Tato schopnost ji rovněž utvrzovala v duchovenském povolání, k němuž tíhla od mládí, a k jehož naplnění se odhodlala počátkem 80. let. Když absolvovala kazatelský kurz, sloužila od roku 1983 jako jáhenka v Morkovicích, po úmrtí manžela pak jako faráčka v Kroměříži (1993–2013); svátosti kněžského svěcení se jí dostalo v říjnu 1987. Dlouhou

dobu sloužila také jako vikářka východomoravského vikariátu (1989–2012). Rázná žena, která s přesvědčivým temperamentem povzbuzuje k práci, a zároveň moudrá modlitebnice s přemýšlivým nitrem – tak poznali mnozí sestru vikářku, která nyní tráví čas odpočinku tam, odkud ke službě vyšla, na rodné Vysočině.

O měsíc mladší **Bohumila Bednaříková** je celoživotně spjata s moravskou metropolí. Narodila se 25. června 1941 v brněnských Židenicích, kde byla křtěna bratrem farářem Wohlaufem. Po maturitě studovala ještě na

Střední ekonomické škole pro pracující v Brně (1963), mezitím pracovala v knihkupectví a později jako účetní nebo ekonomka různých brněnských podniků a úřadů, naposledy v 80. letech v Kovoprojektě. V církvi byla aktivním laikem, do roku 1992 jako místopředsedkyně diecézní rady v Brně. To už však směřovala k duchovenskému povolání, k němuž byla formována manželstvím s Jiřím Bednaříkem, dlouholetým farářem v Řečkovicích a předsedou brněnského městského okrsku. V Řečkovicích také přijala z rukou biskupa Vratislava Štěpánka jáhenské svěcení (na Bílou sobotu 31. 3. 1991). Po boku manžela vyrostla ve spolehlivou duchovní brněnských náboženských obcí, nejprve jako jáhenka v Řečkovicích (1992–1995), Židenicích (1996–1999) a v Černovicích (od roku 2000). Zde také v říjnu 2002 přijala svátost kněžského svěcení; jako faráčka pak v Černovicích sloužila až do odchodu na odpočinek v roce 2015.

Světluše Košíčková (narozena 26. června 1951 v Brně) pochází částečně z farářské rodiny, její matka Miloslava Skálová byla kazatelkou a poté fa-

cím manzelem Milošem Košíčkem, významnou postavou křesťanského disentu. Spolu navazovali v 80. letech první kontakty s komunitou v Taizé a organizovali ekumenická setkání v duchu Taizé na Moravě. Dostali se také do kontaktu s Matkou Terezou v Kalkatě a zapojili se do misijní a sociální podpory v chudých zemích. Podobně sestra Košíčková spolupracovala s polským křesťanským hnutím Maitri. Zkušenosti z mezinárodních ekumenických styků pak zprostředkovávali na tajných bytových seminářích a setkáních modlitebních společenstev na Moravě. S manželem se na podzim 1989 za-

Setkání mladší mládeže v Libině

Anastázie Křivánková

Nikdo z nás se ani nenadál a přes veškeré překážky začalo naše pětidenní letní setkání mladší mládeže, které se už tradičně uskutečnilo v Libině od 22. do 26. srpna tohoto roku.

První den setkání je každý rok specifický. Děti dopoledne vyjely ze svých domovů, po příjezdu a odevzdání všech potřebných dokumentů se ubytovaly a formou her seznámily s ostatními účastníky i vedoucími.

Večer se děti blíže seznámily s tématem celotáborové hry – Internetoví hackeri, a formou vzpomínkového videa jsme si připomněli loňské setkání.

Další dny už probíhaly dle

denního režimu. V 7:30 byl budíček formou písniček na přání, následně krátká rozcvička a ranní hygiena. Děti měly po celé setkání možnost sbírat speciální body, „chechtáky“ za různé hry, rozcvičky a úklid. Na konci setkání si je vyměnily za sladké odměny.

Každé ráno a večer jsme se sešli ke společné modlitbě. Jelikož tématem letošního setkání bylo Emoji, měli jsme pro děti připravené biblické příběhy i zamyšlení související s emocemi – například obrácení svatého Pavla, které děti měly možnost zpracovat i divadelně.

Každý den jsme měli přichystaný program speciálně v ná-

Společný vikariát

Juraj Jordán Dovala

Podzimní společný vikariát proběhl 9. 9. v diecézním středisku Zahrada. Po úvodní pobožnosti, kterou sloužila sestra farářka Lenka Gláserová, jsme přivítali našeho vzácného hosta Mgr. Pavla Koláře, Th.D., vedoucího katedry praktické teologie na HTF UK. Bratr Kolář nám přednesl svůj příspěvek na téma Identita, tradice, otevřenost. Bohoslužba CČSH v nesnázích i naději. Jeho příspěvek byl impulzem k široké diskusi. Ukázalo se, že téma liturgie a liturgické reformy je

Mzdový fond Brněnské diecéze Církve československé husitské

„Každý at' dává podle toho, jak se ve svém srdci předem rozhodl, ne s nechtutí ani z donucení; vždyť radostného dárce miluje Bůh.“ 2Kor 9,7

Pokud posíláte finanční prostředky z náboženské obce, uveďte jako variabilní symbol číslo vaší náboženské obce.

Fyzická osoba uvede do „zprávy pro příjemce“ své jméno a náboženskou obec.

QR Platba

270 121 8394 / 2010

Celá částka „do koruny“ bude použita na mzdy duchovních Brněnské diecéze CČSH.

Děkujeme!

**Podpoř
svého
faráře**

Nová kaple Efréma Syrského

Jonáš Zaplatil

29. 9. 2021, v kalendáři na svátek archanděla Michaela, který je také patronem všech vojáků, byla slavnostně požehnána nová ekumenická kaple Efréma Syrského v Moravské Třebové. Kaple se nachází v areálu Vojenské střední školy, kterou navštěvují studenti, kteří se připravují na službu v Armádě ČR. Ve velmi specifickém prostředí vznikl díky vedení této školy prostor, který mohou využívat studenti nejen pro pravidelné bohoslužby, ale také jako místnost pro další setkávání, odpočinek, ztišení, meditaci a modlitbu. Interiéru kaple, která je zasvěcena starokřesťanskému teologovi

a básníkovi nerozdělené církve jáhnu Efrémovi, vévodí předokenní vitrážová kompozice, která se svým výtvarným zpracováním odkazuje na „legendu“, již právě Efrém zaznamenal ve svých básních a hymnech. Legendu, která vypráví o stromu ráje, z jehož dřeva byl vyrobený kříž pro Krista. Disharmonie ve vztahu ke stvoření a k sobě navzájem, které se první lidé po pádu dopustili, je znovu napravena obětí Ježíše Krista na kříži. Strom je tedy křížem a kříž je zase stromem. Kapli slavnostně požehnal za účasti vedení školy, dalších hostů a studentů brněnský biskup Juraj Jordán Dovala společně s duchovními Petrem

Brněnská diecéze Církve čs. husitské

Naše důrazy

- > Pro lásku Kristovu sledovat a zajímat se o svět kolem nás.
- > Naslouchat lidem, jejich otázkám, nadějím i problémům a dosvědčovat jim živého Krista.
- > Pokoušet se předávat poselství Ježíšovy dobré zprávy způsobem srozumitelným člověku dneška.
- > Uchovávat a rozvíjet hodnoty křesťanské tradice (tradice cyrilometodějské, svatováclavské, husitské a bratrské).
- > Usilovat o obnovu církve zejména zvěstováním Božího slova a slavením Ježíšovy večeře.
- > Připomínat, že křesťanská víra musí nést ovoce ve způsobu života.

Pokud

- > potřebujete duchovní pomoc
- > hledáte duchovní doprovázení
- > uvažujete o křtu
- > chcete si povídat o Bibli, nebo o jiných tématech
- > hledáte přijetí a otevřené společenství

kontaktujte některého z našich duchovních

www.cshbrno.cz/kontakty

Zápasící katolík

Ivan Martin Jirous, Martin C. Putna (ed.): *Magorské modlitby*, Biblion 2021

Miroslav Kubíček

Nakladatelství Biblion už dávno rozšířilo svou činnost za hranice překladů biblických knih. Přes tak zvanou „Parabibli“ se obrátilo k výborům z listů, dopisů a modliteb různých osobností doslova napříč křesťanským světem.

A tak vyšel například Martin Luther a jeho Dopisy blízkým. Anebo Husovy Listy z Kostnice. „Skoro modlitby“ Karla Čapka. Přípravovány jsou i další, včetně například Jana Amose Komenského, anebo Dietricha Bonhoeffera. Místo vůbec ne okrajové mezi těmito knížkami zaujmají Magorské modlitby Ivana Martina Jirouse.

Z celého Martinova díla, tedy napříč celou Magorovou summou, ale i z dalších jeho textů, tuto knížku sestavil a slovem doprovodil literární historik profesor Martin C. Putna, tedy osobnost nejvyšší měrou povolaná. Sám v závěrečné ediční poznámce připomíná, že se s Magorem velice dobře znal, Magor mu dokonce dedikoval jednu svoji báseň. Ostatně, kdo z naší generace se s Magorem osobně neznal? Sám bych mohl povídat...

Ted' jde ale především o jeho modlitby. Martin byl katolík. Ale ne ten známý „tradiční“, spíš takový, řekl

bych, zápasící (mohu si dovolit říct kacířský? - myslím, že v jistém smyslu ano, každopádně netradiční a pro většinu těch „tradičních“ pak hlavně pobuřující). Tedy, alespoň jak já tomu rozumím a jak to mám i moc rád, křesťan neustále bojující, neustále se tážající, neustále hledající. Ne snad Boha, ale sebe sama ve vztahu k Bohu. Když bych si to troufl (a že si to klidně troufnu), zařadil bych ho směle mezi moje nejoblíbenější biblické postavy: vedle Jáкова, Kazatele, Jóba... Tedy mezi ty, kteří nikdy nedokáží přijmout vnucovanou frázi „věř, co se ti k věření předkládá“, ale kteří neustále zápasí. Ano, zápasí nejenom sami se sebou, ale zápasí i s Bohem. A hádají se s Bohem. Jsou zkrátka svérázní, ne uhlazení, pro někoho drsní, ba i vulgární, ale vždycky autentičtí. Křesťanská víra, to je, jak si musíme vždycky především uvědomit, cesta. Boží lid je lidem na cestě. Na dlouhé, neustálé cestě, která skončí až pak, jednou, v okamžiku, o kterém, dokud jsme zde, ještě nevíme. Takovýmto „cestovatelem“ byl i Martin, řečený Magor. Ale vlastně ne, to se mi nelíbí, marně ale hledám vhodnější výraz. „Poutník“, ne, to už vůbec ne. „Vagabund“,

„váguš“, ani tohle nesedí. On nebyl ani programový rebel. On byl zkrátka – a nejspíš tohle bych tam dal – svobodný člověk. Ve vztahu k politickému establishmentu, ve vztahu k životu, ale i tím pádem ve vztahu k víře. A to především ke své vlastní. Ano, on byl, a to doslova, Magor. Ale cožpak nebyl takovým magorem třeba František z Assisi? Anebo třeba takový Pavel Florenskij a další podobní, všelijací ti „jurodiví“? Mezi ně bych Magora klidně zařadil.

„Já mám disidentství v krvi. Možná proto, že jsem po tátovi z rodu jihočeských rychtářů. Jsem sice katolík, ale na husity mi nikdo nesmí sáhnout,“ je citováno ve svazku nazvaném Magorova oáza, který vydalo nakladatelství Torst v roce 2019. A k tomu jeho verše, které ve své stručnosti naprosto dokonale charak-

terizují náš národ i část našeho „křesťanstva“ (jednalo se o tak zvané „volby“ za bolševika):

*Jdou volit cestou z kostela
na mši jdou přímo z voleb
nač tady potom Sion stál
a k čemu hora Oreb?*

*Ach svatý Jene Husi
jak se mi křesťanstvo hnusí!*

Martin byl křesťan se vším všudy a v těchto věcech byl nevybíravý. Zkrátka Magor. Upřímný, hluboký, lidský. Pro velikánskou spoustu křesťanů zcela nepřijatelný. Ale nepřijatelný právě proto, že jeho víra s ním byla bytostně srostlá. Byla neustále v pohybu, na cestě, nikdy a nikde nemohla ustrnout, stejně jako nemohl ustrnout on sám. Proto vše takhle naplno prožíval. Ano,

Ivan Martin Jirous, foto: ČTK

Ivan Martin Jirous s Václavem Havlem, foto: Dan Materna

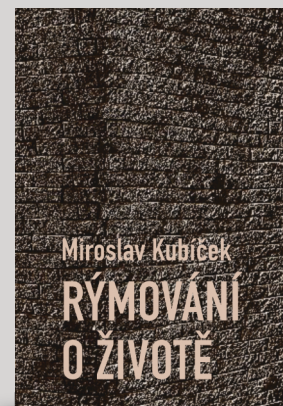
slova mnohdy nehledal, zvolil takovou, která mu v tu chvíli na jazyk přišla. Třeba i vulgární. Ale pro ten okamžik trefná (protože: co je to „vulgárnost“ v poezii a v umění vůbec???). A výstižná. A hlavně pravdivá. Hledání pravdy je zkrátka fuška na celý život. To ví každý, kdo to někdy zkusil.

Chceme-li si udělat obrázek o Magorově víře, o jeho religiozitě, pak nezbývá, než se ponořit do jeho díla, do jeho básní, které jsou skutečně často v pravém slova smyslu modlitbami (ostatně, cenu Jaroslava Seiferta nedostává jen tak ledajaký básník). A to, co k tomu napsal Martin C. Putna, k tomu není co dodat. Už jen samotný titul, který k tomu dal: „Magorské, nikoli jen Magorovy.“ Je to dobrá a vzácná knížka. Díky

Biblionu, že se do takové práce pustil. Ladislav Heryán v promluvě na Martinově pohřbu řekl: „Ano, Martin byl možná impulzivní, ale za touto vnější slupkou se skrývala jeho skutečná síla a ta pramenila z víry jakožto zakotvení v Hospodinu. Každý nese, co unese / tak mu i Pán Bůh bere míru / lepší být tady v klášteře / než na Sibiři v monastýru.“

P.S. A kdyby se někdo, kdo Magora neznal, chtěl o něm dozvědět víc, tak kromě zde uváděných Magorských modliteb doporučuji knížku „Aby radost nezmizela“ (ed. Monika Elšíková, 2011) a velice důkladně rozsáhlý tlustospis Marka Švehly „Magor a jeho doba“ (nakladatelství Torst 2017).

Vinný kmen

Rýmování o životě

Miroslav Kubiček

Když se pořad Rýmování o životě začal formovat a já jsem uvažoval o jeho názvu, náplni, základní ose a tak podobně, a když jsem to pak jakž takž „objevil“, jako jeden z prvních možných a použitelných veršů mne napadla slova klasika: „Je to chůze po tom světě, kam se noha šine, sotva přejdeš jedny hory, hned se najdou jiné.“ Je to zvláštní, ale opravdu mne okamžitě napadlo toto téma, tedy téma nekonečných životních trampot. Téma skoro až bezvýchodné. Opravdu bezvýchodné? Co když jen na první pohled? A co když ten první pohled klame?

100,- Kč

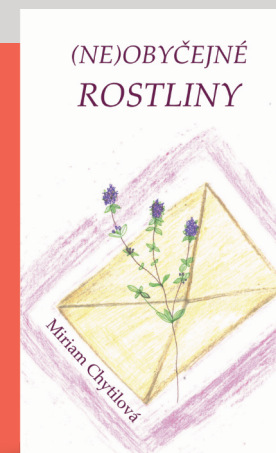
(Ne)obyčejné rostliny

Miriam Chytilová

Milý čtenáři, dostala se Ti do rukou moje kniha (Ne)obyčejné rostliny. Proč zrovna neobyčejné? Protože v přírodě není žádná květina obyčejná, na každé je co obdivovat. A to Ti chci právě ukázat.

Vybrala jsem si patnáct rostlin, které najdeme běžně růst na louce nebo jako plevel v příkopech u silnice. Každou květinu jsem nakreslila a vyfotila. Napsala jsem o ní báseň a přidala krátký popis.

120,- Kč

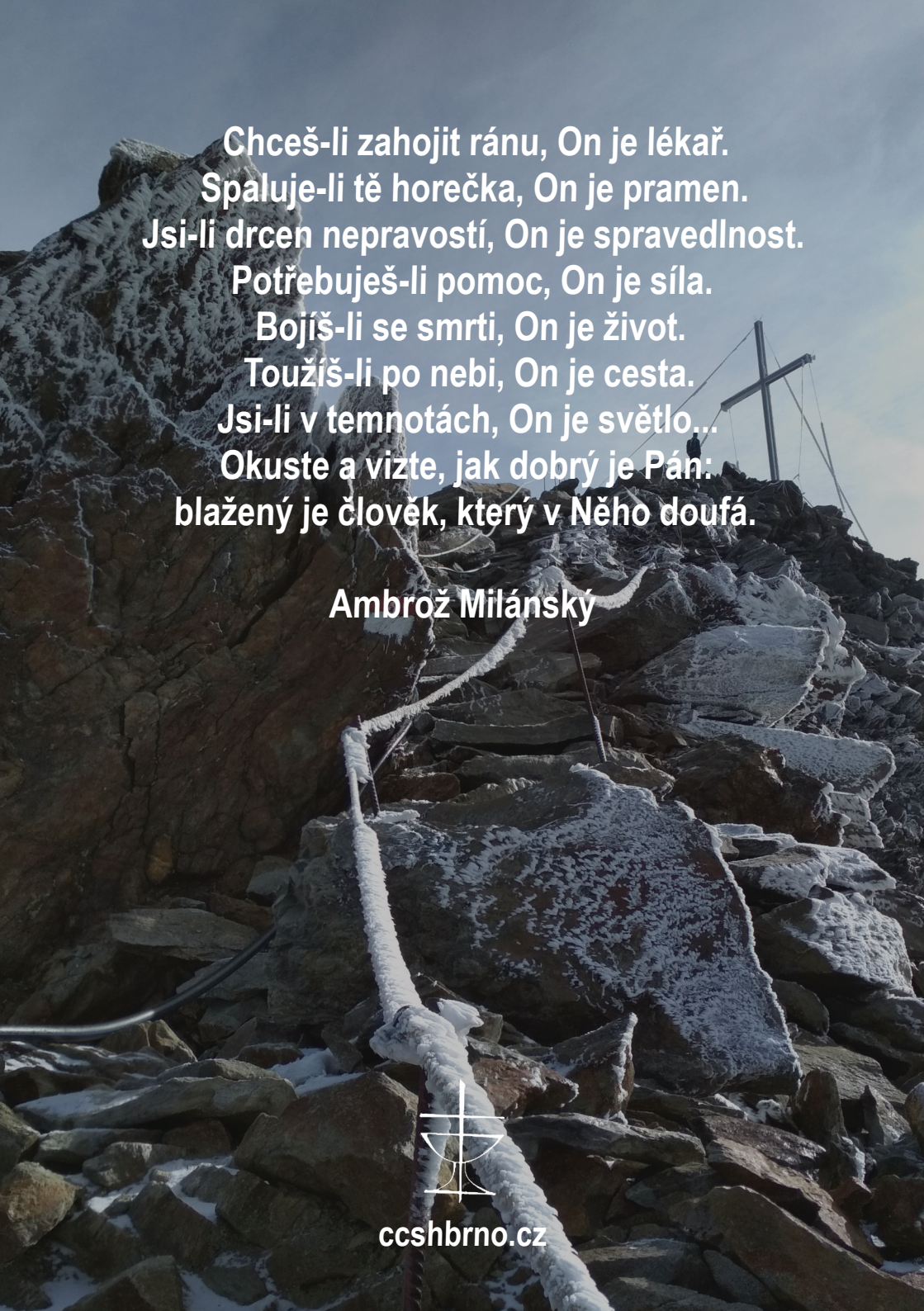
Petra Vítková ve službě církvi

„Sestra farářka Petra se 28. května tohoto roku dožila krásného životního jubilea. Víme, že se to u dam nemá prozrazovat, ale je to krásných a požených 90 let. Tato knížka je proto skromným poděkováním za její celoživotní obětavou službu na vinici Páně, za její lásku, moudrost a aktivní přístup k dění v církvi i ve společnosti.“

(Juraj Jordán Dovala, Slovo na úvod)

60,- Kč

OBJEDNÁVKY / Brněnská diecéze ČČSH
email: dieceze@ccshbrno.cz, telefon: +420 532 162 111

Chceš-li zahojit ránu, On je lékař.
Spaluje-li tě horečka, On je pramen.
Jsi-li drcen nepravostí, On je spravedlnost.
Potřebuješ-li pomoc, On je síla.
Bojíš-li se smrti, On je život.
Toužíš-li po nebi, On je cesta.
Jsi-li v temnotách, On je světlo...
Okuste a vizte, jak dobrý je Pán:
blažený je člověk, který v Něho doufá.

Ambrož Milánský

ccshbrno.cz